

МОП, 2013. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---sro-budapest/documents/publication/wcms_244739.pdf (дата звернення: 05. 10. 2020 р.).

3. Смалійчук Г.В. Міжкультурне середовище міграційних процесів як фактор трансформації сучасного ринку праці України / Соціально-трудові відносини: теорія і практика : зб. наук. пр. / Соціально-трудові відносини: теорія і практика : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України ; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана» ; Ін-т соц.-труд. відносин ; редкол.: А. М. Колот (голова) [та ін.]. – Київ : КНЕУ, 2017. – № 1. – С. 287–294

4. Українська міграція в умовах глобальних і національних викликів XXI століття: наукове видання / наук. ред. У.Я. Садова. Львів, 2019. 110 с. [Електронний ресурс]. - <http://ird.gov.ua/irdp/p20190801.pdf> (дата звернення: 05. 10. 2020 р.).

5. Українське суспільство: міграційний вимір : нац. доповідь / Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України. – К., 2018. – 396 с. [Електронний ресурс]. - https://www.idss.org.ua/arhiv/Ukraine_migration.pdf (дата звернення: 05. 10. 2020 р.).

СТАН ВІТЧИЗНЯНОГО ОРГАНІЧНОГО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА

***СМІГУНОВА О.В., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
БОГОМОЛОВА К.С., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ГОЛОВАНОВА Г.Є., К.Е.Н.***

***ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Розвиток органічного сільськогосподарського виробництва є актуальним і разом з тим суперечливим питанням функціонування аграрних формувань в конкурентних умовах. Дискусії серед науковців і практиків стосовно економічної доцільності та організаційних можливостей запровадження органічного виробництва в агроформуваннях пов'язані з умовами дисбалансу зовнішнього середовища функціонування, посилення конкуренції та активізації впливів проявів глобального середовища. Безпосередній вплив здійснюють наявний рівень і структура вимог до якості споживання продукції, перспективи інтеграції до європейського ринку, вимагаючи посилення зусиль в напрямі виробництва екологічно безпечної продукції. В той же час багаторічний зарубіжний досвід демонструє

економічні, екологічні та соціальні переваги органічного виробництва [1].

Органічні українські продукти вирощують на території 1% земель, призначених для сільськогосподарської діяльності. Це дуже низький показник. Але це дає можливість екологічним виробництвам можливості розвиватися. Підтвердженням цього є появою нових виробників органічних продуктів.

Україна спеціалізується на виробництві органічної продукції рослинництва. Вирощуються зернові (пшениця, ячмінь, жито, овес), олійні (сояношник) та бобові культури (горох, соя). Вирощування овочів та фруктів перебуває на початковому етапі. В структурі посівів 17 % припадає на пшеницю, по 16 % – на ячмінь та сояношник, 11 % – на кукурудзу; 4 % займає горох; по 1 % – ріпак і гречка. Решта (34 % посівних площ) відводиться під сою, жито, овес, сорго, просо, гірчицю, цукрові буряки, еспарцет і т.д [2, с.204]. Загалом 48,1 % сертифікованих, як органічні, земель зайняті під вирощування зернових, що ставить Україну на сьоме місце серед країн-виробників органічних зернових [3].

Для органічного виробництва використовуються родючі ґрунти, на яких без застосування мінеральних добрив можна вирощувати стабільні врожаї сільськогосподарських культур. Господарства, що вирощують органічну продукцію, повинні дотримуватись сівозмін, включати в структуру посівної площі бобові культури та багаторічні бобові трави для забезпечення поживних речовин та відтворення гумусу в ґрунті.

Загальна площа сільськогосподарських земель, сертифікованих за стандартом, склала 309100 га, в т.ч. 233500 – землі з органічним статусом. При цьому нараховувалось 635 операторів органічного ринку, з них 501 – сільськогосподарські виробники [4]. Регіонами з найвищою концентрацією сертифікованих угідь та сертифікованих операторів є Херсонська (відповідно 66479 га та 52 оператори), Одеська (відповідно 38245 га та 41 оператори) та Житомирська (32196 га та 43 оператори).

Взагалі, за підсумками 2019 року Україна посіла 2 місце з 123 країн за обсягами імпортованої органічної продукції в ЄС, піднявшись на дві сходинки в порівнянні з попереднім роком [5].

Найбільше споживають української органічної продукції Нідерланди, Німеччина, Велика Британія, Італія, Австрія, Польща, Швейцарія, Бельгія, Чехія, Болгарія та Угорщина. Українські

виробники також експортують "органіку" до США, Канади, Австралії, деяких країн Азії.

Так склалось, що експорт української органічної продукції втричі перевищує обсяги внутрішнього споживчого ринку в Україні і наразі становить 99 млн євро.

Українці споживають значно менше органічних продуктів, ніж мешканці країн ЄС. На душу населення цей показник у нас складає € 3, тоді як у ЄС — € 53,7. За обсягом внутрішнього ринку органічних продуктів Україна займає 25-те місце в Європі: з гектара органічних угідь на внутрішній ринок потрапляє продукції на € 50, тоді як у Європі — на € 2345. Сьогодні внутрішній споживчий ринок органічних продуктів в Україні продовжує розширюватись через основні мережі супермаркетів [орг. вир].

Аналіз розвитку ринку органічних продуктів в Україні показав, що він міг би розвиватися швидшими темпами, коли б не такий головний стримуючий чинник - висока вартість органічних продуктів (орієнтовно на порядок, порівнюючи з вартістю продуктів вищезгаданих сакраментальним способом).

Література.

1. Грановська В.Г. Перспективи розвитку ринку органічної продукції в Україні. Економіка АПК, 2017. № 4. С. 31 – 40. file:///C:/Users/admin/Documents/E_apk_2017_4_6.pdf

2. Гаваза Є.В. Сучасний стан виробництва та реалізації органічної продукції на вітчизняному ринку. Органічне виробництво і продовольча безпека. Житомир, 2013. С.203 - 208. URL:http://www.znau.edu.ua/media/nauka_innovation/organic/Organic_20132.pdf.

3. Аналіз ринку органічної продукції в Україні. URL: <https://agropolit.com/spetsproekty/407-analiz-rinku-organichnoyi-produktsiyi-v-ukrayini>.

4. Органічне виробництво в Україні. URL: <https://agro.me.gov.ua/ua/napryamki/organichne-virobnictvo/organichne-virobnictvo-v-ukrayini>.

5. В 2019 году Украина заняла 2е место из 123 стран по объемам импортируемой органической продукции в ЕС. URL: <https://www.apk-inform.com/ru/agroexport/1511503> .